

Notat

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Evaluering af ændrede rammer for klassedannelse i byudviklingsområder

10. marts 2022

Af notatet fremgår en evaluering af ændrede rammer for klassedannelse i Sydhavn og Ørestad. For at imødegå kapacitetsudfordringer har Børne- og Ungdomsudvalget (BUU) besluttet at indføre en maksimal klassekvotient på minimum 21 elever for alle klassetrin på Kalvebod Fælled Skole, Skolen på Hannemanns Allé, Skolen i Sydhavnen, Skolen på Sluseholmen og Ørestad Skole.

BUU vedtog ordningen i 2018, og den er siden forlænget i 2021. Udvalget modtager hvert år en evaluering på ordningen.

Reglen gør det muligt for skolebestyrelserne i dialog med forvaltningen at fastsætte en maksimal klassekvotient på under 28 elever pr. klasse. I praksis betyder dette, at skolerne kan afvise at optage elever via det frie skolevalg, når en klasse har nået sin maksimale klassekvotient. Det skal sikre, at der er plads til distriktseleverne, som løbende flytter til skoledistrikterne, og som har krav på optagelse.

Det er vigtigt i Københavns byudviklingsområder, da tilflytningen til byudviklingsområderne har været større end forventet i befolkningsprognoserne. Det har medført et betydeligt kapacitetspres på skolerne i Sydhavn og Ørestad, som har oplevet kapacitetsudfordringer på baggrund af den løbende tilflytning af distriktselever.

Kapacitetspresset forstærkes af, at skolerne samtidigt skal gøre plads til elever, som ikke bor i skoledistrikterne og søger om optagelse via det frie skolevalg ("fritvalgselever"). Med de nuværende regler for frit skolevalg, så skal skolerne optage fritvalgselever op til folkeskolekolens maksimale klassekvotient på 28 elever. Det betyder, at skolerne både skal gøre plads til distriktselever og til fritvalgselever, som bor i andre skoledistrikter. Det er problematisk i Sydhavn og Ørestad, da skolerne allerede oplever udfordringer med at sikre kapacitet til distriktseleverne.

Derfor valgte BUU i 2018 at indføre en treårig forsøgsordning, hvor skolerne får mulighed for at begrænse det frie skolevalg via en regel om

en lavere maksimal klassekvotient. Reglen blev forlænget i 2021 for en ny treårig periode.

Skolerne har siden 2018 været tilfredse med ordningen, og skolerne oplever, at ordningen er med til at mindske kapacitetspresset på skolerne.

Det er også tilbagemeldingen fra skolerne i 2022. Skolerne giver udtryk for, at de er tilfredse med reglen, og de ønsker at forlænge den nuværende ordning. Det er skolernes vurdering, at ordningen sikrer plads til de børn, der bor i skolernes distrikt og samtidigt hjælper med at undgå u hensigtsmæssige klassesdelinger/oprettelser som følge af overfyldte klasser.

Af nedenstående skema fremgår klassekvotienterne, som hver skolebestyrelse i dialog med områdeforvaltningen har fastsat.

Skoler	Maksimal klassekvotient
Kalvebod Fælled Skole	21 elever pr. klasse
Skolen på Hannemanns Allé	21 elever pr. klasse
Skolen i Sydhavnen	22 elever pr. klasse
Skolen på Sluseholmen	21 elever pr. klasse
Ørestad Skole	24 elever pr. klasse

Figur 1. oversigt over maksimal klassekvotient

Det betyder, at hver skole kan afvise at optage en fritvalgselev, hvis en klasse har ramt den maksimale klassekvotient. Klassekvotienten har ingen betydning for distriktselever, som altid har krav om optagelse.

I nedenstående tabel fremgår den gns. klassekvotient på skolerne i skoleåret 2021/2022 fordelt pr. klassetrin. I praksis medfører dette, at skolerne ikke optager fritvalgselever på størstedelen af klassetrinene.

Skole	0. klasse	1. klasse	2. klasse	3. klasse	4. klasse	5. klasse	6. klasse	7. klasse	8. klasse	9. klasse
KFS	23,3	22,3	23,6	23,8	21,5	24,0	21,3	21,6		
HAN	19,5	23,0								
ØRE	23	23,6	23,3	21,3	20,0	25,8	21,8	23,8	23,8	23,0
SiS	23,8	21,8	23	26,3	23,0	25,3	21,0	23,3	23,0	17,3
SpS	24,0	22,0	25,0							

Figur 2. oversigt over gns. klassekvotient pr. klassetrin

I forhold til kapacitetsudfordringerne, så er det antallet af klasser, som er afgørende og ikke de gns. klassekvotienter. Fælles for alle ovenstående skoler er, at de er tæt på deres maksimale kapacitet (antal klasser) eller har overskredet grænsen. Hvis der åbnes op for optag af fritvalgselever

risikeres det således, at skolerne overskrider den maksimale klassekvotient og skal oprette nye klasser, hvilket vil presse deres kapacitet yderligere.

Dertil skal det nævnes, at det er svært at forudsige, hvor mange elever, som flytter til distrikterne og hvilke klassetrin, som de starter på. Det betyder, at klassekvotienterne hurtigt kan stige på enkelte klassetrin på grund af pludselig tilflytning. Det kan derfor give kapacitetsudfordringer, hvis der samtidigt gøres plads til, at skolerne skal optage flere fritvalgslever, og der som følge skal oprettes nye klasser.

I forhold til kapacitetsdelen, så er Skolen i Sydhavnen i gang med en sporudvidelse, så skolen fremadrettet har fire spor, men det betyder øjeblikkeligt, at skolen har tre spor.

Flere klasser er derfor huset i midlertidige pavilloner indtil sporudvidelsen er gennemført, hvilket gør det problematisk, hvis skolen også skal optage fritvalgslever. Skolen på Sluseholmen er i tidlig opstart, hvor skolen er placeret i midlertidige bygninger med kapacitet til 10 klasser. Det vil derfor være problematisk, hvis skolen også skal optage fritvalgslever, da skolen først forventes klar til ibrugtagen i 2024.

I Ørestad har både Kalvebod Fælled Skole og Ørestad Skole overskredet deres fastsatte kapacitet og indskrevet flere klasser end de har plads til. Skolen på Hannemanns Allé er placeret i midlertidige bygninger, hvor der er kapacitet til 10 klasser, og det vil derfor være problematisk, hvis skolen også skal optage fritvalgslever, da skolen først forventes klar til ibrugtagen i 2024.

Samlet er det på den baggrund forvaltningens vurdering, at reglen om maksimal klassekvotient har de ønskede effekter. Udvalget modtager næste evaluering i foråret 2023.